

Bakalářská práce studentky Simony Fajferové se zabývá přístupy lidskoprávních neziskových organizací k projektům v zemích, jejichž režimy se dají klasifikovat jako hybridní. Za cíl si autorka vytyčila zjištění možných souvislostí mezi charakterem hybridního režimu a aktivitami některých lidskoprávních organizací v dané zemi. Pro naplnění tohoto cíle si vybrala k analýze šest konkrétních zemí a šest neziskových organizací zabývajících se lidskými právy, které v těchto zemích působí. Ze závěrů, k nimž svojí analýzou dochází, následně vytváří jednoduchou typologii oblastí zájmu a přístupů (strategií) lidskoprávních organizací v jednotlivých typech hybridních režimů.

První část práce poskytuje základní přehled teorií hybridních režimů. Autorka postupuje chronologicky tak, jak šel vývoj těchto teorií a poměrně přesvědčivě argumentuje, proč si pro účely své analýzy vybrala teorii Gilberta a Mohseniho rozdělující tyto režimy do třech kategorií. Myslím, že se jedná o opravdu základní přehled, ale pro účely této práce asi postačuje. Škoda, že autorka alespoň okrajově nezmínila také některé novější práce zabývající se tématem.

Ve druhé části se autorka zabývá analýzou jednotlivých režimů, které by mohly být označovány, vzhledem k nedostatku některých prvků, které jsou podstatné pro fungování demokracií, za hybridní. Zde je trochu škoda, že autorka v úvodu své práce blíže nevysvětlila, proč si vybrala zrovna dané země, respektive jak došla k tomu, že režimy v daných zemích jsou určitě hybridní. Podkapitoly o jednotlivých zemích jsou určitě přínosné a v podstatě odpovídají na otázku, zda daný režim je či není hybridní. Autorka práce by tedy mohla osvětlit, proč si pro svoji analýzu vybrala zrovna tyto země? Je to na základě práce nějakého autora a následného vyřazení jiných zemí z analýzy na základě kritérií zmíněných v úvodu práce (přírodní katastrofy, války, ebola)?

Třetí část práce se věnuje jednotlivým neziskovým organizacím a jejich činnosti v jednotlivých zemích. Zde vidím dva hlavní problémy. První je v tom, že v porovnání s druhou částí práce je tato kapitola výrazně kratší. Z hlediska přínosu a důležitosti obou těchto kapitol pro bakalářskou práci by měl být rozsah srovnatelný. Zřejmě to souvisí s rozsahem práce (a možná také s časovým skluzem). Druhý problém spočívá v charakteristice aktivit jednotlivých organizací, jelikož jako hlavní zdroj zde jsou použity jejich internetové stránky. Tím pádem se z práce čtenář dozvídá spíše obecné cíle těchto organizací v daných zemích, nikoliv konkrétní kroky a aktivity (ačkoliv i ty jsou zde okrajově zmíněny). Na druhou stranu chápu, že zdroje jsou v tomto případě velmi omezené, i nezávislá média o těchto typech organizací informují pouze okrajově. Takováto analýza však posléze autorce umožňuje vytvoření pouze velmi obecných kategorií aktivit a strategií jednotlivých organizací, s pomocí nichž pak autorka vytváří velmi jednoduchou typologii. Ta poté trpí i dalšími nedostatky, například kategorie Poručnický režim čerpá pouze z jednoho zkoumaného případu. Tvzení autorky ze závěru práce: „Skutečnost, že v rámci zkoumaných zemí a organizací bylo možné vytvořit typologii, přispívá k potvrzení teorie, že existuje souvislost mezi typem hybridního režimu v zemi a druhem poskytované pomoci od mezinárodních nevládních organizací působících v oblasti zlepšování a ochrany lidských práv.“ (str. 53) je tak značně nadsazené, protože bez výše uvedených zobecnění a zjednodušení by bylo otázkou, nakolik by bylo možné vytvořit nějakou typologii pro dané kategorie hybridních režimů. Zdá se však, že autorka si je této skutečnosti vědoma a sama v závěru navrhuje další zkoumání této problematiky. Autorce bych ještě položil obecnější dotaz: Který z Vámi zkoumaných typů hybridních režimů podle Vás umožňuje nejširší aktivity lidskoprávních organizací (je tedy nejméně striktní v přístupu k nim)?

Ačkoliv práce trpí výše zmíněnými nedostatky a v jejich důsledku často pouze klouže po povrchu, jeví se mi toto téma jako velmi vhodné k dalšímu zkoumání. Sama autorka práce si je zřejmě vědoma nedostatků v práci, jako je například absence teoretické části práce, jež by zahrnovala lidskoprávní neziskové organizace z obecnějšího pohledu, nebo dostatečné analytické šíře, která by umožnila vytvoření více kategorických závěrů vyplývajících z práce. Myslím si, že v případě kvalitnějšího designu výzkumu by autorka mohla dojít k solidním výsledkům.

Navrhuji hodnocení „C“.

V Hradci Králové, 6.8.2021

Tomáš Herčík